

VENDIM
Nr.32, datë 22.7.2011

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	Anëtar i	“	“
Petrit Plloçi	Anëtar i	“	“
Vitore Tusha	Anëtare e	“	“
Sokol Sadushi	Anëtar i	“	“
Sokol Berberi	Anëtar i	“	“
Admir Thanza	Anëtar i	“	“
Altina Xhoxhaj	Anëtare e	“	“
Xhezair Zaganjori	Anëtar i	“	“

me sekretare Blerina Çinari, në datë 31.3.2011, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.8 Akti që i përket:

KËRKUES: Ukë Sheta, përfaqësuar nga avokatët Dhimitraq Prifti dhe Artur Mickaj me prokurë të posaçme.

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

Fife Kastrati, përfaqësuar nga avokat Besnik Kaçurri me prokurë të posaçme.

Drejtoria e Administrimit dhe Shitjes së Pronës Publike, përfaqësuar nga Sotiraj Veizi me autorizim.

OBJEKTI: Shfuqizimi si antikushtetues i vendimit nr.426, datë 18.11.2008 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Neni 42 i Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë dhe neni 6/1 i KEDNJ-së.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatorin e çështjes, Xhezair Zaganjori, përfaqësuesit e kërkuessit që u shprehën për pranimin e kërkesës, përfaqësuesit e subjekteve të interesuara, të cilët kërkuuan rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Kukës, me vendimin nr.55, datë 20.2.2006, ka vendosur: “Rrëzimin e padisë së paditëses me objekt: shpalljen e pavlefshmërisë absolute të kontratës së privatizimit midis Ukë Shetës dhe Agjensia Kombëtare e Privatizimit (AKP) dega Kukës; rrëzimin e kundërpadisë së Ukë Shetës për kthimin e sendit.”

Gjykata e Apelit Shkodër, me vendimin nr.250, datë 10.7.2006, ka vendosur: “Ndryshimin e vendimit nr.55, datë 20.2.2006 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Kukës në këtë mënyrë: Deklarimin e pavlefshëm të kontratës së privatizimit datë 30.8.1994 lidhur mes palës së paditur AKP dega Kukës dhe Ukë Shetës. Kthimin e palëve në gjendjen e mëparshme. Lënien në fuqi të vendimit për pjesët e tjera të tij.”

Gjykata e Lartë, me vendimin nr.1174 (426) datë 18.11.2008, ka vendosur: “Pushimin e gjykimit të çështjes në Gjykatë të Lartë, për shkak se rekursi nuk i përmbahet kërkesave të nenit 475 të KPC-së.”

Kërkuessi pretendon se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka zhvilluar ndaj tij një proces të

parregullt sepse:

- ka vendosur, në seancë gjyqësore, pushimin e çështjes pa dëgjuar kërkuuesin, duke i mohuar të drejtën për t'u dëgjuar dhe si rrjedhim edhe të drejtën e aksesit në gjykatë. Kolegji Civil, në seancë gjyqësore, ka deklaruar se rekursi nuk plotësonte shkaqet formale për pranimin e tij, gjë që bie ndesh me nenet 475 e 476 të KPC-së.

- ka vendosur pushimin e gjykimit të çështjes në kundërshtim me nenin 485 të KPC-së, i cili parashikon qartë shkaqet për të cilat vendoset pushimi i gjykimit të çështjes. Gjykata e Lartë është kompetente të vendosë pranimin ose rrëzimin e rekursit, pra të prishë ose të lërë në fuqi vendimin gjyqësor të rekursuar dhe jo ta pushojë atë.

Përfaqësuesi i subjektit të interesuar, Fife Kastrati, pretendon se kërkimet e kërkuessit janë të pabazuara, pasi:

- nuk ka shkelje të procesit të rregullt ligjor, sepse Gjykata e Lartë ka vepruar brenda kompetencave të veta. Kalimi në seancë i kërkesës për rekurs ka qenë i gabuar, pasi nuk ka pasur shkaqe të paraqitura nga kërkuessi për këtë qëllim.

- kërkuessit nuk i është mohuar e drejta e ankimit, pasi e ka ushtruar atë si në Gjykatën e Apelit Shkodër ashtu dhe në Gjykatën e Lartë.

Përfaqësuesi i subjektit të interesuar, Drejtorja e Administrimit dhe Shitjes së Pronave Publike, pretendon se vendimi i Gjykatës së Lartë, objekt shqyrtimi, është i drejtë dhe duhet të lihet në fuqi, pasi:

- rekursi i paraqitur nga kërkuessi nuk përmbante elementet formale të parashikuara nga KPC-ja dhe për këtë arsye, Gjykata e Lartë me të drejtë ka vendosur pushimin e gjykimit.

- kërkuessi ka patur kohë të mjaftueshme për të bërë plotësimet në rekursin e ushtruar prej tij, megjithë vonesën e dhënies së vendimit të arsyetuar nga Gjykata e Apelit Shkodër.

II

Lidhur me pretendimin për cenimin e të drejtës së aksesit në gjykatë

Kërkuessi pretendon se shkaku kryesor i mosparaqitjes së kundërshtimeve në rekursin e paraqitur para Gjykatës së Lartë për pabazueshmërinë e vendimit të Gjykatës së Apelit Shkodër ka qenë marrja me vonesë e vendimit të arsyetuar të kësaj të fundit. Dosja me vendimin që kundërshtohet para Gjykatës së Lartë ka mbërritur në atë gjykatë rreth 5 muaj me vonesë. Kjo periudhë kohe, sipas tij, është jashtë çdo afati të arsyeshëm, çka e ka penguar realisht kërkuuesin në ushtrimin e të drejtës së ankimit para Gjykatës së Lartë, duke i cenuar atij të drejtën e aksesit në gjykatë.

Gjykata Kushtetuese (Gjykata) vlerëson se pretendimi i kërkuessit është i bazuar.

Nisur nga dosja dhe dokumentet e paraqitura në seancë, vihet re se vendimi i Gjykatës së Apelit Shkodër është shpallur me datë 10.7.2006. Rekursi është ushtruar në kufirin kohor të 30 ditëve për shkak se kërkuessi nuk ka qenë njohur ende me vendimin e arsyetuar të Gjykatës së Apelit Shkodër, duke synuar zënien e afatit procedural dhe duke rezervuar të drejtën për të paraqitur shkaqet në një moment të dytë, pra kur t'i vihej në dispozicion vendimi i arsyetuar i Gjykatës së Apelit.

Nga vendimi i Kolegjit Civil rezulton se dosja gjyqësore e dërguar nga Gjykata e Apelit Shkodër në Gjykatën e Lartë ka mbërritur me datë 1.12.2006, pra 5 muaj me vonesë, ndërkohë që kërkuessi, duke mos u ndodhur në Shqipëri (ndodhet me banim në Belgjikë), nuk rezulton të ketë marrë dijeni për vendimin e arsyetuar të Gjykatës së Apelit Shkodër. Megjithatë, Kolegji Civil me datë 17.10.2007, në dhomë këshillimi, megjithëse në mungesë të shkaqeve të rekursit, ka vendosur kalimin e çështjes në seancë. Nuk ka asnjë provë që tregon se kur është vënë në dijeni kërkuessi për vendimin e arsyetuar, me qëllim paraqitjen e shkaqeve të rekursit të tij para Gjykatës së Lartë.

Gjykata vlerëson se personi që ushtron ankim/rekurs është i interesuar të ndjekë fatin e ankimit të tij, por kjo nuk nënkupton se i takon vetëm atij përgjegjësia të ndjekë pafundësisht fatin e dosjes gjyqësore, e cila administrohet nga gjykata dhe jo nga kërkuessi (*Vendime të*

Gjykatës Kushtetuese nr.4/2005; nr.22/2006; nr.38/2010). Për këtë arsye, Gjykata çmon se i takonte administratës gjyqësore të Gjykatë së Lartë ose të Gjykatës së Apelit Shkodër të njoftonte në kohë kërkuesin jo vetëm për përmbajtjen e vendimit që rekurshej, por edhe për plotësimin e kërkesave të ushtrimit të rekursit duke qenë se ajo administronte dhe dosjen gjyqësore me vendimin ndaj të cilit ushtrohej rekursi. Gjithashtu, nuk provohet me asnjë shkresë ose dokument tjetër që kërkuesi të jetë njoftuar nga administrata gjyqësore për mungesat në paraqitjen e rekursit, të cilat, në fund të fundit, nuk varehin prej tij, por prej administratës gjyqësore. Kjo e fundit, në bazë të nenit 476/2 të KPC-së, ka detyrimin të verë në dijeni rekursuesin për mangësitë formale të rekursit.

Gjykata është shprehur në jurisprudencën e saj se është detyrë e administratës gjyqësore të njoftojë ankuesin/rekursuesin kur dokumentacioni që shoqëron ankimin/rekursin është i paplotë. Ajo ka theksuar se e drejta e ankimit, ashtu si edhe ajo e aksesit në gjykatë, nuk mund t'i cenohen kërkuesit për shkaqe që rrjedhin nga mangësitë ose gabimet në veprimtarinë e vetë organeve shtetërore (*Vendime të Gjykatës Kushtetuese nr.22/2006 dhe nr.5/2011*). Në vijim të këtij qëndrimi, Gjykata nuk e gjen të bazuar pretendimin e subjektit të interesuar, Fife Kastrati, se është detyrim vetëm i kërkuesit ose përfaqësuesit të tij të ndjekë fatin e dosjes, thjesht e vetëm sepse ai ishte i interesuar për vendimin. Neni 476 i KPC-së parashikon dokumentacionin përkatës që duhet të shoqërojë rekursin, si dhe përcakton detyrimin e sekretarisë së gjykatës, që ka dhënë vendimin e kundështuar, të përcjellë zyrtarisht në sekretarinë e Gjykatës së Lartë dosjen përkatëse së bashku me dokumentet e mësipërme. Në rast se nuk plotësohen kushtet për rekurs, palës i caktohet një afat 10- ditor për të bërë plotësimet dhe, nëse pas këtij afati nuk bëhen plotësimet, rekursi kthehet. Gjykata e Apelit Shkodër ka vonuar për rreth 5 muaj dërgimin e dosjes gjyqësore në Gjykatë të Lartë dhe përveç kësaj nuk rezulton që vendimi i asaj gjykate t'i jetë njoftuar rregullisht kërkuesit ose mbrojtësit të tij apo t'i jetë kërkuar nga administrata gjyqësore plotësimi i dokumentacionit shoqërues të rekursit, duke i mohuar kërkuesit të drejtën e aksesit në gjykatë.

Gjithashtu, Gjykata vlerëson se Kolegji Civil i Gjykatë së Lartë nuk ka vepruar në përputhje me rregullat procedurale lidhur me pranimin ose jo të rekursit për shqyrtim, kur ka vendosur pushimin e gjykimit me arsyetimin se nuk ka shkaqe, pasi çështja kishte kaluar në seancë. Në këtë mënyrë, Kolegji nuk i ka dhënë mundësi kërkuesit të dëgjohet lidhur me rekursin, duke i mohuar në këtë mënyrë kërkuesit të drejtën për t'iu drejtuar gjykatës. Është e vërtetë se Kolegji Civil e kishte kaluar çështjen për gjykim, megjithëse kërkuesi nuk i kishte parashtuar shkaqet për shkak të mosmarrjes dijeni të vendimit të arsyetuar të Gjykatës së Apelit Shkodër. Megjithatë mungesa ose jo e shkaqeve duhej të ishte verifikuar paraprakisht nga Kolegji Civil, sipas detyrimit të nenit 475 të KPC-së. Por në fakt, Kolegji e ka kaluar çështjen për gjykim dhe pasi ka hapur seancën gjyqësore ka vendosur pushimin për shkak të mosparaqitjes së shkaqeve, çka vjen në kundërshtim me nenet 475, 476 dhe 485 të KPC-së.

Gjykata çmon se i dilte si detyrë Kolegjit Seleksionues të verifikonte se përse nuk ishin paraqitur shkaqet, sidomos kur provohet shkresërisht se dosja nga Gjykata e Apelit Shkodër ishte paraqitur 5 muaj me vonesë pas seancës kur ishte shpallur publikisht vendimi. Nëse arsyet për mosparaqitjen e shkaqeve të rekursit kishin të bënin me veprimet ose mosveprimet e administratës gjyqësore, atëherë Kolegji duhet të njoftonte kërkuesin duke i lënë kohën e nevojshme për të plotësuar dokumentacionin. Nëse kërkuesi nuk i kishte paraqitur shkaqet për faj të tij, atëherë Kolegji Seleksionues ishte në kushtet për të mospranuar rekursin për shqyrtim. Veprimet ose mosveprimet e parregullta të administratës gjyqësore nuk duhet t'i ngarkohen individit, i cili nuk mund të jetë përgjegjës për mbarëvajtjen e punës së saj (administratës).

Gjithashtu, Gjykata thekson se Kolegji Civil, përderisa kishte kaluar çështjen në seancë, kishte tashmë detyrimin t'i jepte mundësinë kërkuesit të shprehej mbi shkaqet e rekursit, për të vendosur më pas për pranimin ose jo të tij. Në momentin që çështja kalon për gjykim, prezumohet se kërkuesit i është njohur e drejta për t'u dëgjuar në një seancë publike nga një gjykatë e pavarur e paanshme dhe e caktuar me ligj, në kuptim të nenit 42/2 të Kushtetutës dhe nenit 6/1 të KEDNJ-

së. Kolegji Civil, bazuar në nenin 485 të KPC-së, ka kompetencë të lërë në fuqi vendimin e kundërshtuar, ta prishë atë dhe ta rikthejë për gjykim në gjykatën përkatëse, por jo të pushojë çështjen në seancë për mungesë të shkaqeve formale. Mungesa e shkaqeve të rekursit nuk është kusht për të pushuar gjykimin, siç ka bërë Kolegji Civil, por është shkak për mospranimi e rekursit që vendoset në dhomë këshillimi pa pjesëmarrjen e palëve (neni 480 KPC). Po kështu, duke iu referuar nenit 483 të KPC-së rezulton se *“në seancën gjyqësore relatori paraqet faktet që kanë rëndësi për marrjen e vendimit, përmbajtjen e vendimit të ankimuar dhe shkaqet e rekursit dhe të kundërrekursit. Pas relatimit kryetari fton avokatët të paraqesin mbrojtjen e tyre”*. Pra, dispozita e lidh zhvillimin e seancës gjyqësore me faktin që palët duhet të dëgjohen për pretendimet dhe bazueshmërinë e tyre në ligj dhe prova. Në këtë fazë nuk mund të diskutohet nëse janë plotësuar shkaqet për shqyrtim gjyqësor, pasi kjo gjë prezumohet se është kryer në fazën paraprake. Gjykata ka detyrimin të dëgjojë palët në seancën që zhvillohet për këtë qëllim. Kjo rezulton të mos jetë respektuar në gjykimin konkret nga Kolegji Civil duke passjellë një proces të parregullt në kuptimin kushtetues.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131/f e 134/1/g të Kushtetutës, si dhe në neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr.426, datë 18.11.2008 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

- Dërgimin e çështjes në Gjykatën e Lartë për rigjykim.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Petrit Plloçi, Vladimir Kristo, Sokol Berberi, Sokol Sadushi, Altina Xhoxhaj, Admir Thanza

Anëtarë kundër: Vitore Tusha, Xhezair Zaganjori